

In Memoriam Onno Kooy (16-10-1957 – 19-02-2023)

Wat te zeggen bij het overlijden van een oer DBC-er? Meer dan 50 jaar lid van DBC, meer dan 300 partijen voor DBC 1, één keer clubkampioen, 2x winnaar van de schoonheidsprijs, 6 jaar clubbladredacteur, 6 jaar voorzitter, 3 jaar jeugdleider, meer dan 25 jaar teamleider van DBC 1, medeschrijver van het jubileumboek.

Dat zijn de cijfers, maar die zeggen eigenlijk niet zo zeer wat Onno voor DBC heeft betekend. Waar Onno was, was vrolijke reuring. Een mooi verhaal, een puntige one-liner, een lachend gezicht, humor, benaderbaar voor iedereen: het sociale cement in een wereld van ietwat wereldvreemde houtjesschuivers.

Deze eigenschappen kon hij goed kwijt in het teamleiderschap van DBC 1. Jarenlang ging hij mee als non-playing captain, later ook als speler. In de KNSB-jaren kon je hem op de speeldag uittekenen: het cryptogram van de Volkskrant met een leesbrilletje van 3 euro van de Hema en een espresso in de hand volgde hij alle partijen. Hierbij had hij een uitstekend oog voor wat spelers nodig hadden. Zij die wat al te snel remise wilden aanbieden kregen een aai over de bol maar werden wel gevraagd nog even door te spelen, zij die het om wat voor reden dan ook aan de stok hadden met een tegenstander (hetzij op het schaakbord, hetzij naast het schaakbord) werden na een kort intermezzo met Onno weer rustig. Als er wat kentering in de strijd was gekomen, informeerde Onno bij spelers en supporters wie mee wilde gaan eten. Zo eindigde menige KNSB-wedstrijd in een gezamenlijke clubmaaltijd.

Ook uit een andere nalatenschap blijkt het sociale aspect van Onno. Hij bedacht (en ontwierp zelf) de schoonheidsprijs. Deze prijs was niet voor de beste partij, maar voor de speler die in een partij het meest boven zijn eigen niveau was uitgestegen. Iedereen had dus kansen, mits ze maar een partij (geannoteerd) in het clubblad plaatsten.

Zelf was hij vast lid van de commissie die bepaalde wie de schoonheidsprijs ging ontvangen. Hij gaf grif toe dat het de meest subjectieve commissie van alle DBC-commissies was, maar zorgde er ondertussen wel voor dat het een prijs werd die voor alle leden toegankelijk was.

Zijn eigen speelkracht was heel behoorlijk, zo tussen de 1800 en 1900. Diep geconcentreerd, de handen tegen de slapen, de benen wiebelend / tikkend op de grond onder de stoel, kon je hem uittekenen tijdens een partij. Zijn speelstijl met wit (1. d4) was een tikkeltje behoudend, maar als hij met zwart speelde, dan had je het als tegenstander zwaar. Hij had een attractief aanvallend repertoire dat goed werkte: vroeger het Jaenisch, maar later het Marshallgambiet tegen het Spaans, de Ulvestad in het tweepaarden spel en natuurlijk de Wolga. En als hij het koningsgambiet aannam, dan had je als witspeler eigenlijk al verloren, zoals een nog jonge Roeland Pruijssers (nu grootmeester) meemaakte. Roeland zou nooit meer het koningsgambiet gaan spelen.

Voor zijn 60<sup>e</sup> verjaardag had hij een schaakavond met Hans Böhm cadeau gekregen. Hans had aan één avond voldoende om te zien wat wij al lang wisten: Onno was een liefhebber, een typering die Onno met trots vervulde. En inderdaad: Onno was een liefhebber van het schaakspel en (van de mensen) van de vereniging DBC.

Ach Onno, man van het mirakel van Delft (Onno knoopt aan de bar bij een stand van 3-3 tussen DSC Delft en DBC 1 met twee voor DBC verloren staande partijen een gesprek aan met de teamleider van DSC Delft en het 4-4 voorstel werd a tempo aangenomen; met als gevolg dat DBC in de 3<sup>e</sup> klasse KNSB bleef), man van een eigen klaverjassysteem dat tot op de dag van vandaag geen medespeler snapt, man die het eerste team ongebreideld vertrouwen kon geven door het in het praatje voor de externe wedstrijd uitspreken van de zin dat "DBC 1 sinds mensenheugenis thuis niet meer heeft

verloren", man die debuteerde in DBC 1 op het 1<sup>e</sup> bord en won, man, man, man wat gaan we je missen.

Als laatste laat ik Onno zelf in zijn kenmerkende humorvolle stijl aan het woord over zijn winnende partij voor de schoonheidsprijs van 2013.

Promotieklasse Utrecht, 25-04-2013

Wit: Gillian Visschedijk

Zwart: Onno Kooy

Het was de laatste wedstrijd van het seizoen en zowel wij als Utrecht 3 waren al gedegradeerd. Wij waren allang weer met andere dingen van het leven bezig en gingen op een prachtige donderdagavond in een opperbste stemming naar NDC Den Hommel. Over schaken hadden we het niet, behalve dan dat 8 remises misschien een optie was. Alleen werd mij wel gevraagd waarom deze wedstrijd niet telefonische afgehandeld had kunnen worden. Kortom, er waren meer dan genoeg ingrediënten aanwezig om er een gezellige, informele en sociale avond van te maken. Zoals gewoonlijk zat ik met zwart, voor de achtste keer op rij, aan het hoogst mogelijke bord. Dat had tot nu toe geresulteerd in 5 nullen, een remise en vanzelfsprekend een prachtige overwinning. Voor mij dus alle reden om er zo snel mogelijk remise van te maken. Mijn tegenstandster was van het sympathieke soort, straalde ook een soort gezelligheid uit en ik dacht onzichtbare signalen op te vangen met als boodschap (+)snel remise en we gaan kouten[+]. Het liep allemaal heel anders! Het werd een van de felste, spannendste en op het scherpst van de snede gespeelde wedstrijden van DBC 1 sinds mensenheugenis. Maar dat wist ik allemaal nog niet toen de wedstrijd begon.

**1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.d4** De Schotse opening! Dankzij Ben, die er ook wel een liefhebber van is, heb ik mij wel eens verdiept in de finesses van deze opening. Zoals wel vaker was ik van plan om op zet 13 remise aan te bieden.

**3...exd4 4.Pxd4 Lc5 5.Le3 Df6 6.c3 Pge7** Jaren speelde ik hier d6 of a6, omdat ik te lui was om uit te zoeken wat er allemaal mogelijk was na een zet als Pb5. Natuurlijk besepte ik lange tijd niet dat wit nu ook Pb5 kan spelen en je enorm moet oppassen niet na een uurtje al aan de bar te zitten.

**7.Lc4 0-0** Volgens de 'theorie' moet je hier Pe5 spelen, maar ik vind de stellingen na Le2 en later iets van f4 helemaal niks.

**8.0-0 d6 9.f4** Shit! Nog 4 zetjes te gaan en dan wil ik remise aanbieden. Waarom niet rustige zetjes als Pxc6, Pa3 of zelfs Df3? In deze stelling heb ik een aantal malen Le6 gespeeld, maar opeens zag ik eindspelletjes ontstaan die ik allemaal verloor. Hoogste tijd dus om maar eens wat nieuws te proberen, want ik werd er nu vast snel afgetimmerd.

**9...Ld7 10.Lb3** De zet die normaal na Le6 wordt gespeeld. Opeens kreeg ik een 'De dood of de gladiolen' gevoel. Zag Le3 ongedekt staan en mogelijkheden om een beetje te bluffen.

**10...Pa5 11.Lc2** A tempo gespeeld door Gillian met de gedachte straks met o.a. e5 een verwoestende koningsaanval te beginnen, maar overziet eerst nog wat kleine pesterijtjes van mijn kant.

**11...Pc4!** Zo, kan ik met een gerust hart en met reden over 2 zetten remise aanbieden.

**12.Lc1** Alweer a tempo gespeeld. Waarschijnlijk zie ik iets vreselijks over het hoofd en in lichte paniek doe ik iets wat ik nog nooit heb gedaan . . . ik bied al op zet 12 remise aan??

**12...Pc6 13.e5** Het 'Ik speel nog even door' klonk als een mokerslag en het voor de derde maal op rij

a tempo uitvoeren van een zet was de tweede dreun. Er zat niks anders op om maar eens goed naar de stelling te gaan kijken en het geniale mat in 13 te vinden. Maar na een half uur turen (Ik win toch een pion?) en zelfs de meest krankzinnige zetten te hebben overwogen, zag ik niet anders dan . . .

**13...dxe5 14.Dd3**



Ahhh, dit was de reden van het a tempo-gedoe! Maarrrr . . . ik ben tijdens het halve uurtje niet op mijn achterhoofd gevallen en had de volgende zet gevonden. Als er nu weer een lel met een hamer zou volgen, zou ik dat wijten aan het verschil in Elo-puntjes.

**14...Lf5! 15.Dxc4 Lxc2** Vanaf hier zag ik tijdens het halve uurtje soms door de varianten het bord niet meer, maar vertrouwde volledig op mijn vrouwelijke intuïtie.

**16.fxe5 Dxe5** Dat van een pionnetje winnen klopte wel en Pd4 staat nog muurvast en mijn stelling is best wel aardig en volgens mij zie ik best wel veel en en en en

**17.Lf4** Huh, heeft ze toch nog wat leuks bedacht? Nou ja, remise neemt ze toch niet aan, ik heb niks anders te doen dan op het balkon roken en dus nu maar weer even een kwartiertje rekenen.

**17...Lxd4+** Naar iets anders ook eigenlijk helemaal niet gekeken. De komende afwikkeling lag vrij voor de hand

**18.cxd4 Dxd4+ 19.Dxd4 Pxd4 20.Lxc7** Naar deze stelling heb ik eigenlijk het langst gekeken, want ik zag allemaal boeiende varianten om die toren op a1 op te halen. Moest echter nauwkeurig piekeren om dat paard er weer weg te krijgen.

**20...Ld3!** Tac8 was ook wel aardig, maar dat werd mij te ingewikkeld. Van mijn leermeesters begrepen dat als je een goed plan hebt je niet naar een nog beter plan moet gaan zitten zoeken, met het risico dat er helemaal geen beter plan is.

**21.Td1 Pc2 22.Txd3 Pxa1 23.Pa3** En dan nu het laatste stukje van het plan . . . operatie 'hoe ontsnapt het paard'?

**23...Tac8 24.Tc3** Ik had hier Td7 verwacht en was dan ook Tfe8 van plan.

**24...Tfe8** Voor 't eerst begon het langzaam tot mij door te dringen dat ik dit potje wel eens zou kunnen gaan winnen!

**25.Pb5 Te7 26.Ld6 Txc3** Dat besef werd sterker en groter, maar 't is ook niet zo moeilijk meer.

**27.bxc3 Te2 28.a3 a6 29.Pd4 Ta2** De a-pion gaat verloren en de partij gewonnen. 0-1 0-1!